

پایش و ارزیابی بسته‌های تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی؛ روش‌شناسی و نتایج اولیه

عطاله پورعباسی^۱، علی اکبر حق دوست^۲، مجید فصیحی هرندی^۳، محمودرضا دهقانی^۴،
ایمان حلاوتی^۵، حمید اکبری^۶، زهرا خیری^۷، باقر لاریجانی^{۸*}

تاریخ دریافت: ۱۳۹۷/۰۱/۱۵
تاریخ پذیرش: ۱۳۹۷/۰۳/۱۰

چکیده

زمینه و هدف: تامین نیروی انسانی مورد نیاز نظام سلامت به منظور پاسخگویی به نیازهای سلامت جامعه مأموریت اصلی حوزه آموزش علوم پزشکی می‌باشد. براین اساس برنامه تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی به عنوان سیاست‌های راهبردی حوزه آموزش سلامت جمهوری اسلامی ایران در قالب ۱۱ بسته عملیاتی تدوین شده است. یکی از مواردی که در واقع تضمین اجرای صحیح برنامه‌های سازمانی است ارزیابی منظم و متناسب برنامه‌ها است. لذا پایش و ارزیابی بسته‌های تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی در مرحله تدوین برنامه‌ریزی و ارزیابی بسته‌ها، همزمان با اجرای آن، در حال انجام است.

روش بررسی: طرح پایش و ارزیابی بسته‌های تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی همزمان با راه‌اندازی این بسته‌ها طراحی و اجرا شد. مراحل طی شده در این خصوص شامل تشکیل کمیته‌های ارزیابی، تدوین شاخص‌ها برای پایش و ارزیابی، طراحی سامانه آتنا (یک سامانه برای جمع‌آوری شاخص‌ها)، ارزیابی فرآیندمحور و ارزیابی خروجی محور می‌باشد.

یافته‌ها و نتیجه‌گیری: پایش و ارزیابی بسته‌های تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی در مراحل مختلف انجام شده و در ارزیابی این بسته‌ها، ترکیبی از الگوهای علمی مورد استفاده قرار گرفته است. از بهمن ماه ۱۳۹۴ دو مرحله ارزیابی در زمینه آموزش پزشکی اجرا شد.

کلمات کلیدی: سیاستگذاری، ارزیابی، تحول و نوآوری، آموزش پزشکی

۱. استادیار، مرکز تحقیقات غدد و متابولیسم، پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران، atapoura@gmail.com
۲. استاد، مرکز تحقیقات آینده پژوهشی سلامت، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، ahaghdooost@gmail.com
۳. دانشیار، مرکز تحقیقات بیماری‌های هیدراتیک، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، majid.fasihi@gmail.com
۴. مربی، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، m.dehghani436@gmail.com
۵. سایر، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، iman.halavati@hotmail.com
۶. استادیار، دانشکده داروسازی، دانشگاه تهران، ایران، hamidakbari44@yahoo.com
۷. سایر، معاونت آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، elham.kheiry@gmail.com
- ۸* نویسنده مسئول، استاد، پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران، tarijanib@tums.ac.ir

مقدمه

تربیت نیروی انسانی متخصص و کارآمد یکی از شاخص‌های توسعه پایدار است و دولت‌ها برای حرکت به سمت توسعه لازم است به این عامل توجه ویژه‌ای داشته باشند (۱). حوزه سلامت به عنوان یکی از بخش‌های کلیدی در تمامی دولت‌ها محسوب می‌شود، چرا که تنها در صورتی جوامع می‌توانند در زمینه‌های مختلف پیشرفت داشته باشند که افراد آن از سطح بالایی از سلامت برخوردار باشند. بر این اساس تربیت نیروی انسانی حوزه سلامت از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است (۲).

حوزه آموزش علوم پزشکی طی چند دهه گذشته پیشرفت چشمگیری را در زمینه‌های مختلف داشته است. لیکن در دنیای امروز که تمامی حوزه‌ها از جمله نظام سلامت با تغییرات دائمی مواجه هستند، ضروری است تا به منظور پاسخگویی به نیازهای ایجاد شده در این حوزه برنامه مدونی برای توسعه آموزش علوم پزشکی ترسیم شود. بر این اساس تدوین برنامه تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی از ابتدای سال ۱۳۹۴ آغاز شد.

برنامه آموزش عالی حوزه سلامت در مرحله اول برنامه تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی تدوین شد و در مرحله بعد بسته‌های تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی به منظور عملیاتی‌سازی برنامه تدوین گردید (۳).

از آنجا که چرخه سیاستگذاری تنها به مراحل تدوین و اجرای برنامه محدود نبوده و یکی از مواردی که در واقع تضمین‌کننده اجرای صحیح سیاست‌های سازمانی می‌باشد ارزیابی منظم و متناسب برنامه‌ها است، در مرحله تدوین بسته‌های تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی برنامه‌های پیش و ارزیابی این برنامه‌ها نیز تدوین گردید و ارزیابی بسته‌ها همزمان با اجرای آن در دست انجام است (۴).

طی سالیان متمادی مدل‌های مختلفی برای ارزیابی نتایج برنامه‌های سازمانی طراحی شده که هر یک به فراخور نیازهای زمانی و سازمانی بعدی از ابعاد مختلف برنامه‌ها و سیاست‌ها را مدنظر قرار می‌دهند. الگوهای ارزیابی در زمان‌های مختلف و

متناسب با پارادایم‌های حاکم بر فضای علمی از مناظر مختلف به پدیده مورد نظر پرداخته‌اند. علیرغم پراکندگی و فراوانی این مدل‌ها دانشمندان و پژوهشگران مختلفی این مدل‌ها را در دسته‌بندی‌های مختلف سامان‌دهی نموده‌اند (۵).

در پیش و ارزیابی بسته‌های تحول و نوآوری آموزش علوم پزشکی با شناسایی نیازها و شرایط محیطی و ذینفعان برنامه‌ها به صورت ترکیبی از این الگوها استفاده شده و نوشته حاضر به اختصار به شرح تجربه معاونت آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در این خصوص می‌پردازد.

روش بررسی

برنامه رصد و پیش بسته‌های تحول و نوآوری با آغاز اجرای این بسته‌ها طراحی و پیاده‌سازی شد. مراحل انجام این کار در زیر آورده شده است.

تشکیل کمیته‌های ارزیابی

باتوجه به ماهیت و گستردگی بسته‌های تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی ضروری بود تا در کنار ارزیابی‌های فرایندی و خروجی محور این بسته‌ها برنامه‌ریزی لازم برای ارزیابی محتوایی اقدامات صورت گرفته در سطح کشور انجام شود. به همین منظور کارگروه‌های تحول و نوآوری به عنوان بازوی معاونت آموزشی وزارت بهداشت با حضور صاحب‌نظران و متخصصین امر در حیطه هر بسته تشکیل شد. هر یک از این کارگروه‌ها بین ۳ تا ۵ عضو دارند که از اساتید دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور هستند که در حیطه بسته مورد نظر تخصص دارند. این کارگروه‌ها برنامه‌ریزی اجرای بسته‌های مرتبط و همچنین ارزیابی اجرای این بسته‌ها در سطح کشور را بر عهده دارند. تاکنون ۲ نشست مشترک با حضور اعضای تمامی کارگروه‌ها برای پیگیری هماهنگ تمامی بسته‌ها توسط معاونت آموزشی برگزار شده و اعضای هر کارگروه نیز در نشست‌های دوره‌ای که برگزار می‌نمایند امور مربوط به بسته‌ها را پیگیری می‌کنند (۶).

دانشکده‌ها و مناطق آمایشی، کارگاهی یک روزه برای آشنایی این مسئولین با سامانه آتنا در ستاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای ایشان برگزار و راهنمایی لازم جهت ورود اطلاعات فرایند استقرار بسته‌های تحول و نوآوری در دانشگاه در سامانه آتنا به این مسئول ارائه شد.

ضمن ارائه آموزش‌های لازم کارشناسان سامانه آتنا از طریق تلفن، پست الکترونیک و همچنین سامانه تماس اختصاصی آتنا پاسخگوی سوالات کاربران در سراسر کشور هستند (۷).

فاز ارزیابی فرآیندی: باتوجه به ماهیت بسته‌های تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی، حصول نتایج این بسته‌ها در کوتاه مدت قابل انتظار نبود و لذا پایش این بسته‌ها طی چندین فاز طراحی شده. سامانه آتنا نیز به صورت همزمان و طی اجرای هر یک از فازهای ارزیابی بسته‌ها به روزرسانی می‌گردید (۳).

در فاز اول ارزیابی بسته‌های تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی که به ارزیابی فرآیندی این بسته‌ها اختصاص داشت، هدف اطمینان از استقرار زیرساخت‌های مناسب برای اجرای بسته‌ها در دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور بود و نیازهای اطلاعاتی برای ارزیابی در این فاز تعریف و سامانه آتنا متناسب با این اطلاعات طراحی گردید.

چهار جزء برای فاز اول ارزیابی در نظر گرفته شد و در این فاز عمدتاً فرایند استقرار و آماده‌سازی دبیرخانه ستاد، دبیرخانه‌های مناطق آمایشی و دانشگاه‌ها را برای پیاده‌سازی بسته‌ها سنجیده و شیوه برنامه‌ریزی ایشان مورد پایش قرار گرفت. حیطه‌های مورد بررسی عبارت هستند از پایش شکل‌گیری و استقرار و عملکرد دبیرخانه مناطق آمایشی، پایش جلسات مرتبط، مکاتبات و مراسلات، تدوین برنامه.

برای مکانیزه نمودن آسان فرآیند جمع‌آوری و تحلیل و همچنین مستندسازی همه فعالیت‌ها از ابتدای شروع پیاده‌سازی بسته‌ها، پرتالی ساده و منطبق بر حیطه‌های ذکر شده آماده شد تا دانشگاه‌ها و در مرحله بعد واحدهای مختلف ستاد وزارت بتوانند

تدوین شاخص‌های پایش و ارزیابی: همزمان با آغاز

اجرای بسته‌های تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی و به منظور برنامه‌ریزی برای ارزیابی خروجی محور این بسته‌ها، شاخص‌های رصد و ارزیابی بسته‌های تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی بر مبنای خروجی‌های مورد انتظار هر بسته تدوین شد. این شاخص‌ها در نشست با حضور صاحب‌نظران ستادی و دانشگاهی مورد بازبینی قرار گرفت و ویرایش اولیه آن نیز با رویکرد تخصصی در هر بسته توسط کارگروه‌های بسته‌های تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی بررسی شد. همچنین این شاخص‌ها جهت اظهار نظر به دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور ارسال و با اعمال نظرات ویرایش نهایی آن آماده شد (۳).

طراحی آتنا؛ ابزار گردآوری شاخص‌ها: در ابتدای کار به منظور

ایجاد بستری برای رصد اجرای بسته‌ها در تمامی دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی کشور، سامانه‌ای تحت عنوان ارزیابی تحول و نوآوری آموزش (آتنا) طراحی گردید (۳).

برای هر دانشگاه علوم پزشکی در سامانه آتنا صفحه مجزایی در نظر گرفته شده، که کاربر با هماهنگی معاونت آموزشی دانشگاه می‌تواند با کد کاربری و گذرواژه اختصاصی وارد این صفحه شده و اطلاعات مربوطه را بارگذاری نماید.

به منظور همسوسازی معاونین آموزشی و مدیران حوزه آموزش دانشگاه‌ها، به عنوان مخاطبین و مسئولین اصلی تکمیل داده‌های مرتبط با عملکرد دانشگاه‌ها در سامانه آتنا، این سامانه در جلسه‌ای حضوری به مدت ۲ ساعت به ایشان معرفی و کد کاربری و رمز عبور اختصاص یافته جهت ورود به سامانه به هر یک از دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی کشور ارائه گردید.

همچنین از دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور و دبیرخانه مناطق آمایشی خواسته شد یک نفر به عنوان مسئول رصد و ارزیابی بسته‌های تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی معرفی نمایند. با مشخص شدن مسئولین امر در دانشگاه‌ها،

اطلاعات خود را به صورت مکانیزه وارد و فرآیند نظارت و ارزیابی کار با کمترین بار اجرایی مدیریت شود. در این پرتال سه سطح مدیریتی برای ستاد وزارت، دبیرخانه مناطق آمایشی و دانشگاه ایجاد و دسترسی به اطلاعات و قدرت ورود اطلاعات، مشاهده مستندات و تغییر آنها در این سه سطح تنظیم گردید.

در این شیوه امتیازات هر دانشگاه و جایگاه ایشان براساس جمع امتیاز دانشگاه با امتیازات کسب شده از منطقه آمایشی محاسبه می‌شود. به عبارتی در زمان تجزیه و تحلیل، امتیازات مناطق محاسبه شده و با امتیازات نهایی هر دانشگاه ترکیب گردید بدین شکل دانشگاه‌ها برای کسب امتیاز بیشتر باید علاوه بر عملکرد مطلوبتر تلاش کنند که امتیاز منطقه آمایشی خود را نیز بالا ببرند و در نتیجه تعاملات درون منطقه‌ای نیز ارزش بیشتری خواهد یافت (۴).

فاز ارزیابی خروجی‌ها: همچنین از ابتدای اجرای بسته‌ها تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی و با تشکیل کلان مناطق آمایشی کشور، حدود ۶۵ ماموریت از بسته‌های تحول احصا و در قالب ماموریت‌های مشترک و ویژه به دانشگاه‌های علوم پزشکی و مناطق آمایشی کشور واگذار گردید (۸). فاز دوم ارزیابی و پایش بسته‌های تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی، که اولین مرحله از ارزیابی خروجی محور بسته‌ها محسوب می‌شود، به رصد اجرای این ماموریت‌ها اختصاص یافت. در این مرحله ضمن به روزرسانی سامانه آتنا امکان درج اقدامات منطقه‌ای و دانشگاهی در راستای اجرای ماموریت‌های مشترک و ویژه فراهم گردید و طی مکاتبه‌ای از دانشگاه‌ها خواسته شد این اطلاعات را در سامانه آتنا بارگذاری نمایند. در این مرحله، که در واقع فاز دوم ارزیابی بسته‌های تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی است، در هر ماموریت به بررسی اقدامات انجام شده در حیطه‌های زیر پرداخته شد:

- جلسات و نشست‌های برگزار شده در راستای ماموریت
- تولید محصولات علمی در چارچوب ماموریت
- تدوین برنامه درسی در راستای ماموریت

- تدوین و درصد پیشرفت برنامه عملیاتی در حیطه ماموریت
  - توسعه زیرساخت‌های اجرای ماموریت
  - تربیت نیروی انسانی در راستای ماموریت
  - وضعیت توسعه ماموریت در سطح کلان منطقه و کشور
- قابل ذکر است طی تمامی مراحل ارزیابی ارتباط کارشناسان سامانه آتنا با کاربران این سامانه به صورت مستمر برقرار بوده و با بازخوردهای مستمری که از کاربران دریافت می‌شد، به منظور تسهیل کاربری، سامانه آتنا به روزرسانی می‌گردید (۹). از جمله امکاناتی که در کنار ارتباطات نوشتاری کاربران و کارشناسان فراهم گردیده، تماس صوتی سامانه آتنا بود که در جهت تسهیل این ارتباط ایجاد شده است (۷).

یافته‌ها

از بهمن ماه ۱۳۹۴ که ورود اطلاعات به سامانه ارزیابی تحول و نوآوری آموزش (آتنا) آغاز گردید، دو فاز از ارزیابی بسته‌های تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی اجرایی شد (۳).

فاز اول

در فاز اول پایش و ارزیابی، که فرایند اجرای بسته‌های تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی مورد ارزیابی قرار گرفت، ۵۰ دانشگاه و ۵ دانشکده علوم پزشکی اطلاعات خود را در سامانه آتنا وارد نمودند (۴).

گزارش دوم ارزیابی فرآیندی بسته‌های تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی با فاصله حدود ۴ ماه از گزارش اول منتشر شد. در این گزارش که به بررسی مقایسه‌ای عملکرد هر دانشگاه و دانشکده در مرحله اول و دوم ارزیابی می‌پردازد، عملکرد ۵۱ دانشگاه و ۵ دانشکده مورد ارزیابی قرار گرفته و محورهای مقایسه عملکرد نیز مشابه گزارش اول آتنا می‌باشد (۱۰).

فاز دوم، ارزیابی خروجی

در اولین خروجی از فاز ارزیابی خروجی محور عملکرد مناطق آمایشی را در اجرای ماموریت‌های ویژه محوله به این مناطق و

هر دانشگاه باتوجه به ماموریت‌های ویژه‌ای که به منطقه آمایشی مربوطه واسپاری شده نسبت به انجام عملیات ثبت‌شده در سامانه اقدام نموده است و ارزیابی صورت گرفته نیز براساس ماموریت‌های محوله صورت گرفته است. اقداماتی که

همچنین فعالیت‌های نوآورانه دانشگاه‌ها را بررسی می‌نماید. این گزارش به فعالیت‌های انجام شده در ۱۰ کلان منطقه آمایشی کشور برای اجرای ماموریت‌های ویژه محول شده به هر منطقه می‌پردازد.

جدول شماره ۱: دستاوردهای ثبت شده در سامانه آتنا، حاصل از پیگیری ماموریت‌های ویژه در مناطق آمایشی

تعداد	دستاورد	
۵۸۲	جلسات و نشست‌ها	محصولات علمی
۴۶۶	مقاله	
۵۴	کتاب	
۱۰	ابداع و اختراع	
۶۷	برنامه درسی	
۵۰	محصول چندرسانه‌ای	برنامه‌های آموزشی
۲۰	ایده	
۲۰	وب سایت	
۶۵	کارگاه	
۱۲	دوره کوتاه مدت	توسعه زیرساخت
۱۷	واحد درسی	
۲۰	راه اندازی رشته	
۱۳	تاسیس مرکز تحقیقاتی	

برخوردار است، چرا که بدون ارزیابی هیچ تضمینی برای اجرای اثربخش سیاست‌ها و دستیابی به اهداف تعیین شده برای برنامه‌های خط مشی‌های سازمانی وجود ندارد. بسته‌های تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی نیز از حدود ۳ سال قبل به عنوان یکی از مهم‌ترین اسناد سیاستی در حوزه آموزش علوم پزشکی کشور طراحی شد و در مناطق آمایشی کشور و دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور در حال اجرا است. از جمله ویژگی‌های مهم این بسته‌ها طراحی روند پایش و ارزیابی آن در مرحله تدوین سیاست بود؛ که این امر موجب اجرا و ارزیابی همزمان این بسته‌ها گردید.

در راستای اجرای ماموریت‌های ویژه محوله به مناطق آمایشی به ثبت رسیده، در جدول شماره ۱ ذکر شده است (۹).

گفتنی است در تدوین این گزارش‌ها، رتبه بندی دانشگاه‌ها ملاک نبوده و نتایج ارزیابی هر دانشگاه و دانشکده به تفکیک مناطق آمایشی و بدون مقایسه عملکرد دانشگاه‌ها درج گردیده است.

بحث و نتیجه‌گیری

ارزیابی سیاست‌ها به عنوان یکی از مراحل چرخه سیاستگذاری در تمامی حیطه‌های حاکمیتی از اهمیت بسزایی

در متون علمی و دانشگاهی الگوهای ارزیابی در زمان‌های مختلف و متناسب با پارادایم‌های حاکم بر فضای علمی از مناظر مختلف به پدیده مورد نظر پرداخته‌اند. گوبا و لینکلن سیر تحول الگوهای ارزیابی را به ۴ نسل به شرح زیر تقسیم می‌کنند.

- **نسل اول (سال ۱۹۰۰):** بر اندازه‌گیری کمی سیاست تأکید می‌کند و تحت تأثیر فضای نظریه مدیریت علمی تیلور به وجود آمد.
  - **نسل دوم (سال ۱۹۴۲):** با تمرکز بر توصیف‌گری کمی کیفی به جای اندازه‌گیری به وجود آمد.
  - **نسل سوم (سال ۱۹۶۷):** با چرخش نگاه از توصیف نحوه تحقق اهداف به قضاوت‌گری میزان ارزشمندی و شایستگی سیاست آغاز شد.
  - **نسل چهارم (سال ۱۹۸۵):** با معرفی ارزیابی ساختارگرا با ترویج مدل تعاملی ارزیاب گروه‌های ذینفع به جای قضاوت‌گری فردی شروع شد (۱۱).
- همچنین آلکین و کریستی نیز از منظر دیگری الگوهای ارزیابی سیاست را به ۳ دسته تقسیم می‌کنند:
- **روش محور:** به دنبال ارزیابی با تکنیک‌های علمی اثبات‌گرایانه برای سنجش است.
  - **ارزش محور:** به دنبال استفاده از روش‌های تعاملی و گفتمانی برای ایجاد ادراک مشترک جمعی هستند.
  - **کاربردی:** به دنبال ترکیب اقتضایی رویکردهای روش محور و ارزش محور به فراخور مسئله هستند (۱۲).

بایش و ارزیابی بسته‌های تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی در مراحل مختلف انجام شده و در سیر این مراحل تکامل چرخه ارزیابی خط مشی قابل ملاحظه است. در ارزیابی این بسته‌ها به صورت ترکیبی از این الگوها استفاده شده است؛ به طوری که در مرحله اول فاز فرایندی، ارزیابی دانشگاه‌ها با ملاک‌های کمی و به سنجش پیشرفت کار در هر دانشگاه صورت گرفته است. مرحله دوم از فاز فرایندی رویکردی توصیفی-تر

به نسبت مرحله اول داشته و به مقایسه عملکرد دانشگاه‌ها در دوره‌های مختلف می‌پردازد. در فاز خروجی محور ارزیابی باتوجه به خروجی‌های مورد انتظار هر بسته ارزیابی وارد مرحله قضاوت می‌گردد و با تشکیل کارگروه‌های تحول و نوآوری در حوزه آموزش علوم پزشکی فرایند ارزیابی بسته‌ها وارد فاز جدیدی شده و ارزیابی دانشگاه‌ها از طریق ارتباط این کارگروه‌ها به عنوان نمایندگان معاونت آموزشی و دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور فراهم می‌گردد.

با طراحی سامانه آتنا و تعریف دسترسی به این سامانه برای تمامی دانشگاه‌ها، دانشکده‌ها و مناطق آمایشی کشور از همان ابتدای اجرای بسته‌ها این امکان فراهم شده تا تمامی اقدامات صورت گرفته در راستای بسته‌ها و همچنین ماموریت‌های ویژه‌ای که در این قالب به مناطق آمایشی کشور سپرده شده است به صورت یکپارچه ثبت گردد.

ارزیابی بسته‌های تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی در چند مرحله طراحی شده که با پیشرفت اجرای این بسته‌ها، به تدریج عملیاتی می‌شود. تاکنون ارزیابی بسته‌ها طی ۲ فاز ارزیابی فرایندی و خروجی محور اجرا شده است. در این ۲ مرحله ۵۱ دانشگاه و ۵ دانشکده علوم پزشکی و همچنین ۹ کلان منطقه آمایشی اطلاعات خود را در سامانه به ثبت رسانده‌اند.

1. Moosaei M, Ahmadzadeh M, Development-based education and sustainable development, 2009, Strategic publication, No. 18
2. Turani S, Haghdoost A-A, Maleki M-R, Ravaghi H, Tijang RD, Hekmat SN. The Backgrounds, consequences, and future of the integration of Medical Education and Health Service Delivery System. HealthMed. 2011;5(6):1847-56.
3. Larijani, Bagher and et al, Medical Education in the Path of Reform and Innovation, Action Report (2013 – 2017), 2017, Iran's Ministry of Health and Medical Education
4. Action report of Medical Sciences Universities in the Field of Packages for Reform and Innovation in Medical Education Education, 2016, Iran's Ministry of Health and Medical Education
5. Vaezi R, Sharifzadeh F, Mohammadi M, Identify and prioritize public policy evaluation patterns, 2016, Journal of Management Science of Iran, N40
6. Periodic report of Vice minister of education, 2016. Available from: <http://www.Dme.behdasht.gov.ir>
7. System for Evaluation of reform and innovation in Education Available from: <http://atnadme.com>
8. Mission oriented medical education, in the form of packages for reform and innovations in medical education, 2016, deputy of Education, Iran's Ministry of Health and Medical Education, Research and Development Committee
9. Action Report of Medical Universities in the Field of Package of Reform and Innovation in Medical Education, 3th Report of ATNA (Output Evaluation), 2017, deputy of Education, Iran's Ministry of Health and Medical Education
10. Action Report of Medical Universities in the Field of Package of Reform and Innovation in Medical Education, 2th Report of ATNA (Process Evaluation), 2017, deputy of Education, Iran's Ministry of Health and Medical Education
11. Guba, Egon G, Lincoln, Yvonna S, Fourth Generation Evaluation, 1989, SAGE Publication
12. Alkin, Marvin C, Evaluation Roots: Tracing Theorists' Views and Influences, 2004, Sage publications

Monitoring and Evaluation of Packages for Reform and Innovation in Medical Education; Methodology and preliminary results

Ata Pourabbasi¹, AliAkbar Haghdoost², Majid Fasihi Harandi³, Mahmood Reza Dehghani⁴,
Iman Halavati⁵, hamid Akbari⁶, Zahra Kheiry⁷, Bagher Larijani⁸

Abstract:

Background and objective: Health labor training is the main mission of medical education system in order to improve accountability of education in community. Accordingly, the program on the development and innovation of medical education as strategic guidelines for health education in the Islamic Republic of Iran has been developed in the form of 11 operational packages. one of the things that actually ensures the correct implementation of the organizational policies is the regular and proportionate evaluation of the programs, the Plan for Monitoring and Evaluating these programs has been developed in the phase of development of Packages for Reform and Innovation in Medical Education and the evaluation of Packages, simultaneously with its implementation, is underway.

Methods and Materials: The Plan of Monitoring and Evaluation of Packages for Reform and was designed and implemented concurrent with the launch of these Packages. The steps include Formation of Evaluation Committees, Development of Indicators for Monitoring and Evaluation, Designing ATNA; a Platform for Collecting Indicators, Process Evaluation and Output Evaluation

Results and Conclusion: Monitoring and evaluation of Packages for Reform and Innovation in Medical Education has been carried out in different stages and in evaluating these Packages, a combination of scientific patterns has been used.

Since February 2016 two evaluation phases were implemented in the field of medical education.

Keywords: Policy Making, Evaluation, Reform and Innovation, Medical Education

1. Assistant Prof, Endocrinology and Metabolism Research Center, Endocrinology and Metabolism Clinical Sciences Institute, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran, atapoura@gmail.com
2. Prof, Institute for Futures Studies in Health, Kerman University of Medical Sciences, Kerman, Iran, ahaghdoost@gmail.com
3. Associate Prof, Research Center for Hydatid Disease, Kerman University of Medical Sciences, Kerman, Iran, majid.fasihi@gmail.com
4. Instructor, Medical Education Development Center, Kerman University of Medical Sciences, Kerman, Iran, m.dehghani436@gmail.com
5. B.Sc., Research Center for Modeling in Health, Institute of Futures Studies in Health, Kerman University of Medical Sciences, Kerman, Iran, iman.halavati@hotmail.com
6. Associate Prof, Department of Pharmaceutics, Faculty of Pharmacy, Tehran University of Medical Sciences (TUMS), Tehran, Iran, hamidakbari44@yahoo.com
7. PhD Student, Research & development committee, deputy of education, ministry of health and medical education, Tehran, Iran, elham.kheiry@gmail.com
- *8. Corresponding Author, Prof, Endocrinology & Metabolism Research Center, Endocrinology and Metabolism Clinical Sciences Institute, Tehran University of Medical Sciences, Shari'ati Hospital, North Kargar St., Tehran, Iran, Phone: +982188220037-8, larijanib@tums.ac.ir